

**Факултет педагошких наука
Универзитета у Крагујевцу, Јагодина
Милана Мијалковића 14, 35000 Јагодина**

Тел/Факс: 035/8223805
Е-пошта: pefjagodina@pefja.kg.ac.rs
Веб-сајт: www.pefja.kg.ac.rs

ИЗВЕШТАЈ
О САМОВРЕДНОВАЊУ И ОЦЕЊИВАЊУ КВАЛИТЕТА
СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА
МАС ОБРАЗОВАЊЕ ПРОФЕСОРА ПРЕДМЕТНЕ НАСТАВЕ

Март, 2020. године

САДРЖАЈ:

Стандард 4: Квалитет студијског програма	4
Стандард 5: Квалитет наставног процеса	9
Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника	13
Стандард 8: Квалитет студената	16
Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса	19
Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом	25
и квалитет ненаставне подршке	25
Стандард 11: Квалитет простора и опреме	30
Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета	34
Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета	36

ТАБЕЛЕ

ПРИЛОЗИ

Објашњење квантификација процена коришћених приликом SWOT анализе

SWOT анализа	Квантификација процене
S – (Strengths): предности	+++ → високо значајно
W – (Weaknesses): слабости	++ → средње значајно
O – (Opportunities): могућности	+ → мало значајно
T – (Threats): опасности	0 → без значајности

Основни подаци о студијском програму

Полазиште за развијање студијског програма МАС *Образовање професора предметне наставе* постављено је тако да испуњава следеће захтеве:

- разумевање иницијалног образовања наставника као фазе професионалног развоја у којој се стварају основе за грађење професионалног идентитета наставника,
- развијање основних компетенција наставника неопходних за васпитно-образовани рад и
- стварање основе за даљи професионални развој наставника као рефлексивних практичара (што укључује развијање њихове спремности да истражују и критички преиспитују праксу, укључујући и сопствене компетенције).

Студијски програм МАС *Образовање професора предметне наставе* развијен је у оквиру пројекта TEMPUS MASTS (Master Programme for Subject Teachers in Serbia), а који је за циљ имао развој мастер програма за образовање предметних наставника, будући да:

- су наставници главни агенси сваке промене у образовном систему,
- *Закон о основама система васпитања и образовања* је прописао нове услове за запошљавање наставника у школама, који су ступили на снагу од школске 2012/2013 (члан 8, члан 179).

Бројне студије су показале да постигнуће ученика у школи, па и успех образовног система у целини, у великој мери зависи од педагошко-психолошко-методичких компетенција наставника. Нажалост, у многим државама, па и нашој, образовањем наставника традиционално доминирају програми усмерени на стицање академског знања, док су педагошка знања углавном запостављена или се усвајају из застарелих извора, без повезивања са праксом. Након студија и врло мало претходне праксе наставници долазе у школу недовољно припремљени за рад, те се у развоју својих професионалних компетенција највише ослањају на савете колега и лично искуство. Стога, они разумевање своје професионалне улоге често свде на улогу експерта за предмет који предају, заборављајући да треба да буду и педагошки и дидактички експерти.

Како би Србија осигурала што боље образовање, донете су нове законске одредбе које су ступиле на снагу школске 2012/2013. године, а према којима сваки будући наставник, уколико жели да се запосли у школи, мора да има завршене мастер студије и остварених 30 ЕСПБ из педагошко-психолошко-методичке групе предмета, као и 6 ЕСПБ праксе у школи. Имајући то у виду, циљ TEMPUS IV MASTS пројекта био је да се развије флексибилни, интердисциплинарни програм мастер студија (60 ЕСПБ) за образовање предметних наставника и истовремено усклади и регулише статус наставничке професије у Србији, што је резултирало акредитовањем студијског програма МАС *Образовање професора предметне наставе* на Факултету педагошких наука у Јагодини.

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

Основни циљ мастер студијског програма за *Образовање професора предметне наставе* је да, у контексту знања из области из којих се реализује настава одређеног предмета, студенти развију компетенције неопходне за самостални рад наставника предметне наставе. Студенти треба да стекну основна знања, вештине и способности значајне за посао наставника предметне наставе кроз обавезни део педагошко-психолошко-методичког образовања и праксу у школи, као и виши ниво компетенција, зависно од тога које изборне предмете буду бирали.

Посебни циљеви програма:

- Разликовање професионалног идентитета професора предметне наставе од идентитета уже струке, разумевање улога професора у школи и развијање спремности за развијање неопходних компетенција;
- Разумевање основних педагошких, психолошких и методичких сазнања и оспособљавање за њихово критичко промишљање у контексту образовне праксе;
- Оспособљавање за планирање образовног рада у коме се уважавају: индивидуалне и групне одлике ученика, специфичности наставног предмета и наставног програма, одлике контекста школе и шире друштвене средине, општи циљеви савременог образовања и вредности савремене цивилизације;
- Оспособљавање за адекватно одговарање на реакције ученика и промене у контексту при реализацији образовно-васпитног рада;
- Развој осетљивости за препознавање проблема у образовно-васпитном раду, њихово разумевање и осмишљавање начина њиховог решавања;
- Оспособљавање за примену савремених технологија као вида подршке школском учењу;
- Оспособљавање за истраживање и евалуацију образовних активности и развијање спремности за критичко промишљање, самовредновање и унапређивање сопственог рада и рада школе;
- Оспособљавање за конструктивну комуникацију, сараднички рад и међусобну подршку у релацији са ученицима, родитељима, колегама и локалном средином;
- Развијање професионалног идентитета наставника предметне наставе као професије која подразумева континуирани професионални развој.

Сврха студијског програма мастер академских студија *Образовање професора предметне наставе* је оспособљавање студената за самостално обављање посла професора одговарајућих наставних предмета (или групе предмета) у основним и средњим школама. Једино компетентни професори могу да допринесу побољшању положаја професора, школа и образовања у друштву, као и квалитетном образовању нових генерација, што представља дугорочну сврху овог програма.

Из перспективе система образовања, сврха развијања овог мастер програма је обезбеђивање образовања професора предметне наставе које ће:

- произилазити из савремених научних сазнања о професији професора предметне наставе;
- уважавати постојећи контекст образовања предметних професора у Србији и потребе које из њега проистичу;
- бити у складу са законском регулативом (према Закону о основама система образовања и

васпитања неопходан је мастер ниво образовања и минимум 36 ЕСПБ педагошко-психолошко-методичког образовања за професију професор предметне наставе, према документу Стандарди компетенција за професију наставник захтевају стручне, педагошке, психолошке и сарадничке компетенције наставника);

- бити у складу са савременим програмима образовања професора предметне наставе у међународном контексту и захтевима који се пред образовање наставника постављају у релевантним међународним документима.

Осим за рад у основним и средњим школама, овај програм образује стручњаке који могу да раде и у другим институционалним и ванинституционалним облицима образовања.

Студијски програм на мастер академским студијама за образовање професора предметне наставе траје једну годину, односно два семестра и подразумева полагање укупно 8 испита (4 обавезна и 4 на позицијама изборних предмета), обављање стручне праксе и израду завршног рада.

У оквиру методичког образовања студентима се нуде изборни предмети Методика наставе и Методички практикум. Садржаји ових предмета одговарају различитим нивоима школовања. Први ниво се односи на предметну наставу у старијим разредима основне школе, а други ниво на предметну наставу у средњим школама. Студенти имају могућност избора уже специјализације.

Да би се постигле све поменуте компетенције, дефинисане *Правилником о стандардима компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја*, по успешном завршетку овог програма студент ће:

- разумети комплексност професије професора предметне наставе: познаје послове и улоге наставника предметне наставе у настави и ван ње и разуме факторе који утичу на њихово остваривање;

- разумети основне карактеристике развоја деце школског узраста (когнитивног, социјалног и афективног), сложеност фактора који обликују развој и начине на које школовање и професори предметне наставе могу да допринесу развоју ученика;

- разумети природу и однос учења и поучавања и сагледава их у контексту;

- разумети проблеме васпитања и образовања у светлу различитих концепција образовања и критички сагледава значење теорија образовања за праксу;

- поседовати способности планирања образовно-васпитног рада полазећи од разумевања савремених модела наставе и образовања: ствара услове за целовити развој ученика, користи наставне методе и стратегије које су у складу са разноврсним циљевима и садржајима образовања, развија мотивацију и обезбеђује активно учење и сарадњу, уважава индивидуалне и културне разлике и одлике контекста;

- бити оспособљен за праћење наставног процеса и оцењивања напредовања ученика примењујући различите врсте и технике оцењивања, у функцији актуелног процеса учења, оснаживања субјекатског положаја ученика у настави и развијања курикулума;

- поседовати способност коришћења савремених научних сазнања и методологије предметне области у функцији сазнавања и развоја ученика:

- поседовати способност уочавања и истраживања проблема у образовно-васпитној пракси и активног приступања њиховим решавању;

- оспособљен за сараднички рад у процесу планирања, реализације и евалуације образовно-васпитних активности са свим релевантним актерима образовно-васпитног процеса (колегама, ученицима, родитељима, локалном средином); познаје различите начине професионалног развоја професора предметне наставе и могућности развоја каријере и има активан и одговоран однос према сопственом развоју и према развоју школе.

У анкети обављеној током пролећног семестра школске 2018/19. године свршени студенти студијског програма МАС *Образовање професора предметне наставе* исказали су задовољство стеченим компетенцијама које су дефинисане као компетенције које студент поседује по окончању студија. Одговоре студената требало би сагледати са задршком пошто су формулације компетенција

преузете из акредитационог материјала (додатка дипломи) где су компетенције уопштене или је више компетенција укључено у једну свеобухватну. Резултати показују да свршени студени различито процењују нивое усвојености предвиђених компетенција.

Табела 1. Компетенције свршених студената МАС Образовање професора предметне наставе

Компетенција	Уопште се не слажем	Углавном се слажем	не могу да проценим	у великој мери се слажем	слажем се у потпуности
1. Оспособљен сам за непосредни васпитно-образовни рад са ученицима другог циклуса основног образовања и средњег образовања	0%	50%	0%	25%	25%
2. Оспособљен сам за дидактичко-методичко обликовање садржаја наставе према специфичним образовним захтевима, ситуацијама и потребама ученика	0%	50%	0%	25%	25%
3. Оспособљен сам за професионалну и конструктивну сарадњу са колегама, управом школе, стручном службом и представницима шире и локалне заједнице	0%	50%	25%	0%	25%
4. Оспособљен сам за евалуацију и критичку рефлексију сопствене праксе	0%	50%	0%	25%	25%
5. Оспособљен сам за примену метода и техника истраживања у предметној настави и коришћење резултата истраживања за унапређење праксе	0%	50%	0%	0%	50%

У отвореном делу анкете студенти су изражавали задовољство концепцијом студијског програма и као одговор на захтев да наведу његове најбоље одлике истицали:

- добру сарадњу са професорима;
- квалитет наставе и садржаја предмета;
- чињеницу да је "студијски програм садржајан, а не одузима много времена";
- разумевање професора за запослене студенте.

Испитаници су, такође, навели да студијски програм нема недостатке, док су као препоруке за унапређење истакли професора чијем раду треба тежити.

Испитивани узорак указује на то да свршени студенти програма МАС *Образовање професора предметне наставе* оцењују већим оценама начин оцењивања и провере знања на испиту ($M = 5.00$, $Mod = 5.00$), степен у коме је студијски програм задовољио очекивања студента ($M = 4.75$, $Mod = 5.00$), тачност и прецизност информација добијених пре уписа ($M = 4.75$, $Mod = 5.00$) и прилагођеност садржаја и начина рада са претходним знањима студената ($M = 4.75$, $Mod = 5.00$). Нижим оценама студенти оцењују захтевност студијског програма ($M = 3.25$, $Mod = 3.00$), задовољство приликама за запошљавање након студирања ($M = 2.5$, $Mod = 2.00$) и могућност похађања предмета ван студијског програма ($M = 4.00$, $Mod = 4.00$).

Одговори на питања отвореног типа указују на то да студенти посебно истичу квалитет сарадње са професорима и садржаје предмета. Студенти генерално показују велико задовољство студијским програмом што говори чињеница да је 100 % студента одговорило да би програм препоручило другима.

4.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<p>Студијски програм нуди могућност да свршени студенти раде у основним, средњим стручним школама и гимназијама +++</p> <p>Концепт студијског програма омогућава његово прилагођавање широком кругу наставника и професора различитих струка +++</p> <p>Добар избор изборних предмета ++</p> <p>Заинтересованост школа да њихови наставници и професори са недовољно методичких квалификација савладају програм ++</p>	<p>Формализован приступ студијама од стране оних студената који су "приморани" да појачају своје педагошке, психолошке и методичке капацитете +++</p> <p>Студијски програм се налази у сенци "језгра" студијских програма Факултета (учитељске и васпитачке струка) ++</p>
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<p>Проширити садржаје новим изборним предметима +++</p> <p>Промовисати програм као нуклеус будућег концепта образовања наставника у Републици Србији ++</p>	<p>Перцепција студијског програма као "опасности" за друге факултете који школују наставни кадар +++</p>

4.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4

- Континуирано консултовање и преговарање са доносиоцима одлука у циљу веће искористљивости програма у образовном сектору (за подизање компетенција запослених у образовању).
- Континуирано консултовање и преговарање са доносиоцима одлука у циљу веће подршке мастер програму (да се мастер програму да довољна тежина у односу на државне обуке, да се исплате буџетска места).

Показатељи и прилози за стандард 4:

[Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године](#)

[Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената \(у односу на број уписаних\) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако](#)

што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

С обзиром на то да је највећи број студената МАС *Образовање професора предметне наставе* запослен у установама образовања и васпитања, курикулум и наставни процес су осмишљени тако да буду превасходно корисни и применљиви практичарима.

Да би мастер програм *Образовање професора предметне наставе* адекватно одговарао на специфичне потребе запослених у систему васпитања и образовања у Србији, он је усклађен са *Правилником о стандардима компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја* ("Сл. гласник РС" - *Просветни гласник*, бр. 5/2011) који захтева различите наставничке компетенције у односу на циљеве и исходе учења. Оне треба да обезбеде професионалне стандарде о томе какво се поучавање сматра успешним. Односе се на компетенције за:

- (1) наставну област,
- (2) предмет и методику наставе;
- (3) поучавање и учење;
- (4) подршку развоју личности ученика;
- (5) комуникацију и сарадњу.

Улога наставника је вишеструка, јер он треба да:

а) развија кључне компетенције код ученика које их оспособљавају за живот и рад и на тај начин им пружа основу за даље учење;

б) пружа додатну подршку ученицима из осетљивих друштвених група, талентованим ученицима и ученицима са тешкоћама у развоју, да остваре образовне и васпитне потенцијале у складу са сопственим могућностима.

Полазна претпоставка студијског програма *Образовање професора предметне наставе* јесте да студент влада свим неопходним знањима и вештинама у вези са наставним предметом који предаје, али му у већој или мањој мери недостају додатне компетенције за методику наставе предмета, за специфичности поучавања и учења, вештине подршке развоју личности ученика, као и вештине комуникације и сарадње.

Методe извођења наставе и начин рада на студијама су осмишљени тако да подстичу креативан начин размишљања, критичко мишљење и дедуктиван начин истраживања. Методe извођења наставе су: монолошка метода, интерактивна настава са активним учествовањем студената (дискусија, примери, анализа текстова и видео клипова, решавање проблема, симулације, студија случаја, радионице, играње улога, употреба ИКТ алата). Начин рада се састоји од: предавања, вежби, консултативне наставе, менторског рада и праћења, самосталног истраживачког рада (семинарских радова, пројеката, теренских истраживања, итд). Велики акценат стављен је на индивидуализован приступ студентима, јер им је на више предмета дата могућност избора тема за финални рад, израда задатака на основу реалног, практичног проблема са којим се сусрећу у раду или извођење истраживања на основу професионалног интересовања.

Квалитет наставе се огледа и у томе што су студенти обавештени о распореду наставе и испита, као и о локацији одржавања наставе и испита најмање 10 дана пре почетка наставе или испитног рока. Распореди су доступни на сајту Факултета. Промене распореда часова су могуће су уз одобрење декана или продекана за наставу.

Студенти су унапред упознати са обавезом похађања и активног учешћа у настави и *Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту*. Према овом Правилнику, наставник је дужан да на почетку наставе упозна студенте са програмом предмета, распоредом наставе по недељама, облицима активне наставе и предиспитним обавезама, а нарочито начином њиховог вредновања, структуром и садржајем испита, структуром укупног броја поена и начином утврђивања коначне оцене. Правилником су дефинисане и процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања. Оцењивање студената се врши према унапред објављеним критеријумима и правилима. Ово је регулисано и силабусима предмета кроз спецификоване критеријуме, правила и процедуре оцењивања који су студентима и јавности доступни на сајту Факултета.

Обавеза похађања и активног учешћа у настави је посебно наглашена и у програмима предмета који се налазе на сајту Факултета. Из акредитационих докумената за сваки предмет на студијском програму се може видети који је однос поена који је сваки наставник доделио предиспитним обавезама, а који завршном испиту на свом предмету. Избор предиспитних обавеза и завршног испита је разноврстан, што указује на напор наставника да примене вишеструке методе оцењивања и да на тај начин дођу до ваљане и поуздане оцене за сваког студента.

Факултет систематски прати спровођење плана наставе, као и планова рада на појединачним предметима и предузима корективне мере уколико дође до одступања. У току припрема студијског програма за акредитацију, Факултет је припремио *Књигу предмета* студијског програма у којој су садржани силабуси за све предмете. Силабуси су припремљени у складу са упутствима за израду силабуса. Доступни су студентима и обухватају све потребне информације: основне податке о предмету (назив, број ЕСПБ бодова, услови); циљеве предмета; садржај и структуру предмета; начин оцењивања на предмету; обавезну и допунску литературу; податке о наставницима и сарадницима на предмету. Детаљне информације о акредитованом студијском програму и свим предметима унутар студијског програма налазе се на веб-сајту Факултета.

Факултет заснива праћење квалитета наставног процеса на одговарајућим нормативима Универзитета и Факултета (*Статут Факултета, Стратегија обезбеђења квалитета, Стандарди и поступци обезбеђења квалитета, Правилник о унутрашњој провери квалитета*). У праћење квалитета наставног процеса и предлагање и спровођење мера за његово унапређење директно су укључени декан, продекан за наставу, Комисија за обезбеђење квалитета, као и стручни органи Факултета – Наставно-научно веће и катедре.

У праћењу и унапређењу квалитета наставног процеса дефинисане су три кључне области: настава, пракса и оцењивање. Документом *Стандарди и поступци обезбеђења квалитета* предвиђено је да се посебна пажња посвећује следећим сегментима: коректном односу према студентима, квалитету непосредног извођења наставе, применљивости и подстицајности стечених знања, доступности информација о студијском програму, режиму студија и распореду свих облика рада, квалитету праксе, квалитету других облика наставе и ваннаставног рада.

Сваки наставник и сарадник подноси одговарајућој катедри извештај о свом раду у претходној школској години најкасније седам дана након завршетка летњег семестра. Извештај садржи анализу наставног процеса, као и предлоге за допуну и измене плана рада. На основу извештаја наставника, катедре разматрају реализацију наставног плана и програма и подnose Наставно-научном већу извештај о извршеној анализи са мишљењем о квалитету наставе и предлозима измена на првој наредној седници Већа.

Комисија за обезбеђење квалитета организује студентску евалуацију наставе најкасније до краја семестра у којем се настава датих предмета окончава. Студентски парламент може да организује и спроведе сопствену евалуацију наставе и достави своје мишљење и предлоге Комисији и Наставно-научном већу Факултета најкасније до краја текућег семестра. Комисија за обезбеђење квалитета врши генералну критичку анализу наставног процеса, узимајући у обзир извештаје наставника и сарадника, као и резултате студентске евалуације наставе. Комисија доноси сопствени извештај о спровођењу наставног процеса у коме даје оцену о спровођењу и предлаже Наставно-научном већу мере за побољшање рада (Записници и прилози Комисије за унапређење квалитета). Наставно-научно веће разматра извештај о спровођењу наставног процеса Комисије за обезбеђење квалитета,

на првој наредној седници.

У студентској евалуацији наставе учествовали су свршени студенти студијског програма МАС *Образовање професора предметне наставе*. Свршени студенти су веома високо оценили обавезне и изборне предмете (100% студената је изјавило да су веома или потпуно задовољни садржајем и квалитетом обавезних и изборних предмета), као и садржајем и квалитетом истраживачке праксе. Преклапање садржаја предмета оцењено је најслабијом просечном оценом и у том смислу је потребно извршити међупредметна усклађивања понуђених садржаја. Дипломирани студенти су задовољни укључивањем у истраживачки рад током студирања што је изузетно битно, с обзиром на то да овај мастер програм похађају студенти различитих струка (физичари, историчари, учитељи, итд) који притом имају веома богато и разноврсно радно искуство. Такође, 100% студената мисли да су начин оцењивања и провера знања одговарајући.

Табела 2. *Дескриптивни статистички показатељи МАС Образовање професора предметне наставе*

	Mean	Mode	Std. Dev.	Minimum	Maximum
1. Садржај и квалитет обавезних предмета	4.25	4.00	.50	4.00	5.00
2. Садржај и квалитет изборних предмета	4.75	5.00	.50	4.00	5.00
3. Начин одабира изборних предмета	4.75	5.00	.50	4.00	5.00
4. Могућност похађања предмета ван студијског програма	4.00	4.00	.82	3.00	5.00
5. Прилагођеност садржаја и начина рада са претходним знањем студената	4.75	5.00	.50	4.00	5.00
6. Међу садржајима сродних предмета било је непотребних преклапања	2.75	1.00 ^a	1.71	1.00	5.00
7. Садржај и квалитет истраживачке праксе на студијском програму	4.25	4.00	.50	4.00	5.00
8. Колико сте задовољни укључивањем у истраживачки рад током студирања?	4.25	4.00	.50	4.00	5.00
9. Начин оцењивања и провере знања на испиту је одговарајући	5.00	5.00	.00	5.00	5.00
10. У ком степену су информације добијене пре уписа на програм биле тачне и прецизне?	4.75	5.00	.50	4.00	5.00
11. У ком степену је студијски програм задовољио моја очекивања?	4.75	5.00	.50	4.00	5.00
12. У ком степену ме је студијски програм припремио за рад у струци?	4.50	4.00 ^a	.58	4.00	5.00
13. У ком степену ме је програм припремио за континуирано усавршавање и целоживотно учење?	4.50	4.00 ^a	.58	4.00	5.00
14. Како бисте оценили тежину (захтевност) студијског програма?	3.25	3.00	1.26	2.00	5.00
15. У ком степену је број ЕСПБ у складу са реалним оптерећењем на предметима?	4.50	5.00	1.00	3.00	5.00
16. Оценом од 1 до 5 оцените укупно задовољство студијским програмом	4.50	4.00 ^a	.58	4.00	5.00
17. Колико сте задовољни приликама за запошљавање након студирања?	3.50	2.00 ^a	1.29	2.00	5.00

Анализа питања отвореног типа из анкета указује на то да дипломирани студенти истичу да су неке од најбољих одлика студијског програма квалитет наставе и доступност информација, као и променљивост научног у практичном окружењу.

5.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Посвећеност наставника и уважавање потреба студената који долазе из различитих струка+++ Поштовање плана и програма рада+++ Разумевање интенције студијског програма да се појачају педагошке, психолошке и методичке компетенције студената - професора предметне наставе++	Преклапање садржаја у појединим наставним предметима+++ Неразумевање чињенице да се само активним учешћем студената могу усвојити нова практична знања и вештине++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Извршити реорганизацију наставних предмета у складу са исказаним потребама студената++ Укључити већи број студената у истраживачки рад++	Ризик од недовољног броја оспособљених наставника за реализацију нових облика рада и активности ++

5.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5

- Извршити темељну анализу садржаја наставних предмета и на основу ње начинити нове силабусе уз избегавање преклапања истих садржаја у различитим наставним предметима
- Спровођење додатних програма стручног усавршавања наставника и сарадника за примену иновативних облика наставе.
- Даљи развој и унапређивање система за праћење и вредновање квалитета наставног процеса на основу резултата студентске евалуације рада наставника и сарадника.

Показатељи и прилози за стандард 5:

[Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса](#)

[Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе](#)

[Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника](#)

[Прилог 5.4 Упутство за рад студентских сервиса](#)

[Прилог 5.5. Правилник о награђивању студената](#)

[Прилог 5.6. Упутство за вредновање и оцењивање рада студената](#)

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

На Факултету педагошких наука Универзитета у Крагујевцу у овом тренутку у настави су ангажована 54 стално запослена лица – 43 наставника и 11 сарадника. Од тога је 9 наставника у звању редовни професор, ванредних професора је 10, а у звању доцента су тренутно 24 запослена. Свих 11 сарадника су у звању асистента и запослени су са 100 % радног времена.

За реализацију студијског програма МАС *Образовање професора предметне наставе* у потпуности је обезбеђено наставно особље са потребним научним и стручним квалификацијама. Број наставника одговара потребама студијског програма и покрива све предмете и број часова на тим предметима.

Факултет се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава законских одредби, правила и критеријума Универзитета у Крагујевцу усклађених са критеријумима Националног савета за високо образовање и стандардима за акредитацију, одредби Статута Универзитета и Факултета и прописаних сопствених поступака, правилника и критеријума путем којих при избору оцењује научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника. У циљу обезбеђења квалитета посебно се, као обавезујући документ, примењује Правилник о начину и поступку заснивања радног односа и стицању звања наставника Универзитета у Крагујевцу. О испуњености услова за избор академска јавност може се информисати увидом у извештаје на интернет страници Факултета (за сараднике) и Универзитета у Крагујевцу (за наставнике). У поступку избора у звање наставника користе се прописани табеларни обрасци који детаљно и прегледно приказују научну, стручну и педагошку компетенцију кандидата, као и њихову ангажованост у широј академској и друштвеној заједници. Коначан избор наставника врши Универзитет у Крагујевцу, у складу са својим овлашћењима. У поступку избора наставника и сарадника вреднују се резултати научноистраживачког рада, ангажовање у развоју и унапређивању наставе, резултати педагошког рада наставника или сарадника и, за наставнике, резултати у обезбеђивању научно-наставног подмлатка.

Евалуација рада наставника и сарадника, поред процедура за избор и реизбор које се обављају периодично на три, односно пет година, спроводи се редовно на крају сваке академске године када чланови катедри подносе извештаје о свом раду у протеклој години шефовима катедри. Сваке године прикупљају се и прате подаци о броју и структури објављених радова на нивоу Катедри, а шефови Катедри подносе извештаје о научноистраживачком и наставном раду наставника и сарадника продеканима. Поменути извештаји саставни су део Годишњег извештаја о раду факултета, а ажурирају се и подаци о напредовању запослених у звањима и њиховој научноистраживачкој продукцији на сајту факултета.

Податке о објављеним радовима наставника и сарадника једном годишње прикупља Комисија за обезбеђење квалитета Факултета, као и продекан за научноистраживачки рад и издавачку делатност у склопу припреме Извештаја о научноистраживачком раду запослених на Факултету. Установљен је и картон наставника у коме се поред података о наставном ангажовању, наводе репрезентативне референце и збирни подаци научне, односно уметничке и стручне активности наставника.

Квалитет педагошког рада наставника и сарадника редовно се проверава и кроз студентску евалуацију, чији резултати имају улогу у поступку за избор у звање.

Понашање наставника током оцењивања студената регулише се *Етичким кодексом наставника* Универзитета у Крагујевцу који је усвојен на Факултету на основу одлуке 648/5 Универзитета у Крагујевцу. Такође, усвојен је и *Правилник о дисциплинској одговорности студената* Универзитета у Крагујевцу, на основу кога је установљена дисциплинска комисија првог степена.

Факултет запосленима пружа и подршку у учешћу на научним скуповима, конференцијама,

конгресима и различитим облицима стручног и научног усавршавања. Саставни део ових активности је и помоћ у аплицирању за различите врсте студијских путовања, размене и мобилности у оквиру програма *Еразмус плус*, различитих билатералних програма и других видова академске сарадње са образовним институцијама у европском образовном простору. Факултет подстиче научну и истраживачку активност наставника и сарадника редовним обавештавањем, стављањем на увид обавештења о научним конкурсима, позивима за припрему пројеката и другим активностима које су важне за континуирано усавршавање и развој каријере.

Посебна пажња поклања се развоју младих кадрова. Млади сарадници имају право на стручну и саветодавну подршку у реализацији научних истраживања која врше у оквиру пријављених докторских дисертација, а неопходне инструкције, савете и подршку у области научноистраживачког рада добијају од старијих и искуснијих колега. У складу са *Правилником о новчаној подршци научним радницима* за учешће на научним скуповима и конференцијама младим сарадницима се пружа подршка у учешћу на научним скуповима, конференцијама, конгресима и различитим облицима стручног и научног усавршавања, омогућава им се и помаже у објављивању истраживачких резултата како у часопису *Узданица*, чији је издавач Факултет, тако и у другим стручним и научним публикацијама у земљи и иностранству. Саставни део ових активности је и помоћ сарадницима у аплицирању за различите врсте студијских путовања, размене и мобилности у оквиру програма Еразмус плус, различитих билатералних програма и других видова академске сарадње са образовним институцијама у европском образовном простору.

Усавршавање и специјализација наставника и сарадника омогућени су путем студијских боравака у земљи и иностранству у оквиру заједничких међународних пројеката и билатералних програма. Организовањем међународних и националних научних конференција и научно-стручних скупова Факултет на непосредан начин стимулише наставнике и сараднике на усавршавање. Факултет је током 2017-2019. године реализовао билатерални научни пројекат *Претпоставке и могућности развијања иновативних модела наставе у функцији остваривања транспарентности универзитетског образовања и подизања конкурентности на домаћем и иностраном тржишту знања* у сарадњи са Педагошким факултетом Универзитета у Приморском (Копар, Словенија). На пројекту су у својству рецензента, истраживача и аутора научних радова учествовали наставници и сарадници Факултета који су ангажовани на студијском програму МАС *Образовање професора предметне наставе*. На Факултету је организована од 23. до 25. маја 2019. године и међународна конференција *Професионалне компетенције у образовању за 21. век*, на којој је изложено 6 пленарних предавања и 32 излагања од којих су 7 ауторских и 4 коауторска наставника и сарадника запослених на Факултету и ангажованих на студијском програму МАС *Образовање професора предметне наставе*. У исходу конференције објављена је и монографија међународног значаја са свим изложеним радовима. Овај пројекат као и конференција омогућили су бројним наставницима референце неопходне за напредовања у виша звања.

7.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Висока транспарентност и поштовање процедура приликом избора наставника и сарадника +++	Оптерећеност наставника бирократским захтевима и обавезама који ометају ефикасан професионалан рад +++
Усаглашеност поступака избора наставника и сарадника за законским прописима и критеријумима Националног савета за високо образовање и стандардима за акредитацију+++	Нејасноће у погледу рокова и трајања одређених процедура, прописа и правила ++
Висока компетентност и мотивисаност	Недовољна мобилност наставника и сарадника++

наставника и сарадника на МАС <i>Образовање професора предметне наставе ++</i>	
Стално професионално усавршавање наставника, учешће на научним скуповима, пројектима и писање научних и стручних радова ++	
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Постоји велики број европских пројеката, мобилности и могућности за сарадњу преко којих наставници у програму могу да унапреде своје компетенције +++	Потенцијално смањење броја кандидата услед притисака других Факултета који образују наставнике +++

7.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7

- Коришћење европских пројеката, мобилности и могућности за сарадњу у циљу даљег подизања нивоа компетенција наставника.

- Континуирано консултовање и преговарање са доносиоцима одлука у циљу веће подршке мастер програму (да се мастер програму да довољна тежина у односу на државне обуке, да се повећа број буџетских места) како би се одржао или увећао број студената на програму.

Показатељи и прилози за стандард 7:

[Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

[Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

[Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника](#)

[Прилог 7.2. Однос укупног броја студената \(број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма\) и броја запослених наставника на нивоу установе](#)

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

На студијски програм МАС *Образовање професора предметне наставе* могу се уписати кандидати свих струка који су на основним академским студијама остварили најмање 240 ЕСПБ или су стекли високо образовање по прописима који су важили до дана ступања на снагу Закона о високом образовању (2005).

Упис на студијски програм одређен је бројем расположивих места и местом кандидата на ранг листи. Највећи број студената МАС *Образовање професора предметне наставе* је већ годинама запослен у образовном сектору: основним и средњим школама.

Факултет обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све релевантне информације и податке који су повезани са њиховим студијама на студијском програму МАС *Образовање професора предметне наставе*. Кандидати на сајту факултета имају обавештење о потребној конкурсној документацији. Посебно су истакнути начин и рокови за подношење жалбе на утврђени редослед кандидата. Након коначне ранг листе, кандидати подносе сву потребну документацију за упис на студије

Сви студенти имају право на подједнако квалитетне услове студија и право на различитост и заштиту од дискриминације. Једнакост и равноправност студената по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање) загарантовани су, као и могућност студирања за студенте са посебним потребама. Права студената на Факултету су регулисана Статутом факултета у делу заштите права студената. Са циљем превазилажења различитих проблема и пружања додатне подршке студентима, али и са циљем унапређења способности свих студената да успешно и квалитетно студирају, усавшавају своје потенцијале и напредују у животу, од 2016. године ради *Тим за психолошко-педагошку подршку студентима*.

Факултет уважава студенте и њихова права и омогућава им одговарајуће облике студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, у складу са законом. На веб-сајту Факултета под секцијом Факултет постоје две подсекције Студентска организација и Студентски парламент, на којима су доступне релевантне информације активностима и правилницима о раду ових организација студената.

Велики проблем који је постојао у реализацији овог студијског програма огледао се у томе да се излазно звање – *мастер професор предметне наставе* није налазило у правилницима о степену и врсти образовања наставника и стручних сарадника у основној и средњој школи, те због тога они који су завршили студијски програм нису могли да се запосле у школама. Проблем је у доброј мери решен изменама „Правилника о степену и врсти образовања наставника и стручних сарадника у основној школи“, „Правилника о степену и врсти образовања наставника из општеобразовних предмета, стручних сарадника и васпитача у стручним школама“ и „Правилника о степену и врсти образовања наставника, стручних сарадника и помоћних наставника у гимназијама“ (пречишћени текстови закључно са изменама објављеним у „Сл. гласнику РС - Просветни гласник“, бр. 13/18, које су у примени од 25. јула 2018. год.). Изменама наведених правилника утврђено је да мастер професори предметне наставе, уз претходно завршене студије првог степена из научне, односно стручне области за одговарајући предмет, могу да реализују наставу из следећих предмета у:

а) основној школи (Српски језик, Српски као нематерњи језик, Страни језик - енглески, италијански, немачки, руски, француски, шпански, Ликовна култура, Музичка култура, Историја, Географија, Физика, Математика, Биологија, Хемија, Физичко васпитање, Техника и технологија, Информатика и рачунарство),

б) средњим стручним школама (Српски језик и књижевност, Језик националне мањине, Српски као нематерњи језик, Страни језик, Социологија, Филозофија, Психологија, Историја, Рачунарство и информатика, Музичка уметност, Ликовна култура, Физичко васпитање, Уређење друштва) и в) гимназијама (Српски језик и књижевност, Језик националне мањине, Српски као нематерњи језик, Страни језик, Устав и права грађана, Социологија, Филозофија, Психологија, Историја, Рачунарство и информатика, Музичка уметност, Ликовна култура, Физичко васпитање).

За разлику од већине других студијских програма мастер академских студија Факултета (МАС Учитељ, МАС Васпитач у предшколским установама и МАС Васпитач у домовима) који представљају „природни“ наставак програма са основних академских студија, на програм МАС Образовање професора предметне наставе се могу уписати лица која су претходно остварила најмање 240 ЕСПБ бодова у току основних академских студија из области друштвено-хуманистичких, техничко-технолошких или медицинских наука или из области уметности. Студенти који уписују програм су на претходно завршеном нивоу студија стекли мало или нимало образовања из области педагошко-психолошко-методичких наука, тако да садржаји који се изучавају за њих углавном представљају новину. Ово потврђује и структура студената уписаних на програм школске 2019/20. године, а коју чине: дипломирани дизајнер, дипломирани примењени уметник, дипломирани индустријски менаџер, дипломирани историчар уметности, дипломирани математичар, дипломирани филолог, дипломирани информатичар и дипломирани теоретичар уметности – музички педагог.

8.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<p>Селекција студената је јавна и транспарентна +++</p> <p>Селекција студената у обзир узима широк дијапазон њихових квалификација и искустава +++</p> <p>Фокус вредновања је на практичној примени наученог, индивидуализацији и разноврсним елементима студентског рада +++</p>	<p>Део студената објективно није у могућности да редовно похађа наставу+++</p> <p>Студенти, из техничких разлога, још увек нису обухваћени ФИС-ом +++</p>
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<p>Промовисање нових могућности запошљавања студената овог студијског програма+++</p> <p>Проширење образовних профила којима се нуди студијски програм ++</p>	<p>Недовољно разумевање важности и потенцијалних могућности студијског програма ++</p>

8.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8

- Хитно решавање техничких препрека ради укључивања студената овог студијског програма

у Факултетски информациони систем (ФИС).

- Организовање кампање промовисања нових законских решења која од школске 2018/2019. године омогућују да дипломирани студенти раде у предметној настави основних школа, као и у средњим стручним школама и гимназијама.

- Укључивање већег броја наставника и сарадника у рад на студијском програму.

Показатељи и прилози за стандард 8:

[Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години](#)

[Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години \(до 30.09\) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма](#)

[Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове \(60\), \(37-60\) \(мање од 37\) за све студијске програме по годинама студија](#)

[Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената](#)

[Прилог 8.2. Правилник о оцењивању](#)

[Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања](#)

[Прилог 8.4. Упутство за вредновање и оцењивање рада студената](#)

[Прилог 8.5. Правилник о дисциплинској одговорности студената Универзитета у Крагујевцу](#)

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

9.1. Уџбеници и литература

Општим актима Факултета утврђени су стандарди квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса на Факултету, као и мере и поступци за праћење и унапређивање њиховог квалитета.

Стандарди који се односе на квалитет уџбеника и литературе дефинисани су *Правилником о уџбеницима* (Прилог 9.1) и *Правилником о издавачкој делатности Факултета*.

Правилником о уџбеницима утврђени су стандарди квалитета и поступци за обезбеђење квалитета уџбеника и друге наставне и испитне литературе која се користи у процесу образовања на свим нивоима студија на Факултету. Правилником је одређено: 1) да је основни или предметни уџбеник основно и обавезно наставно средство које обухвата садржај наставног предмета утврђен студијским програмом; 2) да су помоћни уџбеници: практикуми, приручници, хрестоматије, збирке задатака и др; 3) да скрипта, као ауторизована предавања, имају привремени карактер до издавања уџбеника; 4) да студенти у току студија користе научне и стручне публикације и периодику (монографије, резултате истраживања, зборнике, часописе и др.); 5) да сва наставна литература у погледу квалитета, садржаја и обима мора да одговара циљевима студијског програма и програму предмета на који се односи.

Факултет је дужан да за сваки наставни предмет обезбеди одговарајуће уџбенике и другу наставну и испитну литературу у потребној количини и на време (најкасније месец дана пре почетка школске године).

Правилником о уџбеницима утврђено је да Факултет обезбеђује уџбенике и другу литературу у броју који је сразмеран броју студената који их користе и да је најмање десет примерака сваког уџбеника доступно студентима у библиотеци Факултета, а да се набавка уџбеника обезбеђује преко скриптарнице Факултета. Такође, Факултет обезбеђује уџбенике и другу наставну литературу у оквиру своје издавачке делатности када су аутори наставници и сарадници Факултета.

Правилником су утврђени стандарди квалитета уџбеника на Факултету, као и начини контроле њиховог квалитета, односно садржаја, дидактичке обраде и техничке припремљености.

Наставно-научно веће, на предлог матичне катедре, утврђује постојање потребе за новим уџбеницима и новим издањима, као и потребе за изменама и допунама постојећих уџбеника.

Правилником је регулисано да Факултет периодично анкетира студенте у циљу утврђивања квалитета уџбеника и друге наставне литературе. Контрола квалитета обухвата вредновање садржине, структуре, стила, разумљивости, као и поштовање правила о обавезној литератури од стране наставника и оцењује се оценама од 1 до 5. Студенти се о квалитету уџбеника изјашњавају попуњавањем анкетног упитника, а анкетирање спроводи Комисија за обезбеђење квалитета.

У следећој табели дата је просечна оцена студентског вредновања корисности литературе у савладавању садржаја предмета на мастер студијским програмима. Евалуација обухвата школску 2018/19. годину.

Студијски програм	Процена корисности литературе за савладавање садржаја предмета
МАСТЕР	4,68

9.2. Библиотечки ресурси

Библиотека Факултета је Решењем Универзитетске библиотеке *Светозар Марковић* 22.5.1995. године уписана у Регистар библиотека, а њен рад и организација уређени су *Правилником о раду библиотеке* и *Правилником о систематизацији радних места*, у складу са Законом о библиотечко-информационој делатности (Сл. гласник 52/11), *Упутством о начину рада библиотеке са корисницима*, као и другим нормативима из ове области.

Библиотека својим радом, обимом књижевног фонда и информатичком опремом обезбеђује подршку наставном и научноистраживачком раду Факултета. Опремљена је фондом који задовољава потребе студијских програма, односно снабдевена потребним уџбеницима, часописима и богатом збирком референтне литературе (енциклопедије, речници, приручници и сл.) за извођење наставе.

Библиотечки фондови доступни су свим студентима, наставном и ненаставном особљу Факултета, као и другим корисницима путем међубиблиотечке размене. На почетку прве године студија продекан за наставу обавештава студенте о начину рада библиотеке.

Библиотека располаже фондом од 43511 библиотечких јединица (10 докторских дисертација, 18 магистарских теза, 263 мастер рада, 14 специјалистичких радова, 3479 дипломских радова и низ фотографија, картографских карата и некњижне грађе). Осим уношења нових наслова у електронски каталог и даље траје унос мање актуелног старог књижног фонда. Део фонда чине и сви дипломски радови, такође унети у електронску базу Cobiss+, тако да је приступ корисницима олакшан. Повећавање броја публикација и увећање књижног фонда у складу са потребама студената, наставника и сарадника Факултета, врши се куповином нових књига, часописа и уџбеника из различитих научних области из буџета Факултета, донацијама и међубиблиотечком разменом са библиотекама сродних факултета. Факултет је предузео активности на обогаћивању књижног фонда и страном литературом. У вези са тим, започета је крајем 2018. године размена публикација са Конгресном библиотеком у Вашингтону. Наставницима је омогућен приступ Kobson и Ebsco базама. Библиотека има добро опремљену читаоницу, комплетно реновирану 2017. године, са 50 седишта. Осим основне делатности, библиотека се бави и културно-образовним делатностима, као што су: изложбе књига, обележавање значајних јубилеја, промоције нових књига, организовање литерарних састанака, предавања и других облика културног деловања.

Комплетан процес рада у библиотеци је аутоматизован. Библиотека Факултета је пуноправни члан библиотечко-информационог система COBISS.SR. Са формирањем електронског каталога књига се почело 2006, а са COBISS позајмицом 2011. године.

До наслова који се не могу купити долази се међубиблиотечком позајмицом. Годишње се у оквиру међубиблиотечке размене позајми око 300 књига потребних за наставни и научноистраживачки рад. Такође, библиотека Факултета позајми другим библиотекама око 70 наслова годишње.

Домаћи и страни часописи доступни су у електронском облику преко сервиса *Kobson*. *Стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета* утврђено је да се квалитет библиотечких ресурса обезбеђује редовном контролом квалитета рада Библиотеке, сталним богаћењем библиотечког фонда, развојем библиотечке делатности и иновирањем библиотечког пословања имплементацијом нових технологија.

Богаћење библиотечког фонда врши се у складу са захтевима наставног процеса и научноистраживачког рада, као и интересовањима студената и професора Факултета.

Структуру и обим књижног фонда и учила критички процењују наставници према програмима својих курсева и предлажу набавку. Набавка друге опреме предлаже се у оквиру годишњег плана набавки који, на предлог Наставно-научног већа, усваја Савет Факултета. Набавка опреме, литературе и других учила на пројектима на којима Факултет учествује одвија се према предлозима наставника и сарадника, уважавајући лимит буџета и приоритете које утврде катедре, односно Наставно-научно веће. Обновљање фонда врши се више пута у току године, како из

сопствених средстава факултета, тако и из средстава предвиђених пројектима и програмима.

Сваке године Финансијским планом Факултета утврђује се потребна висина средстава за развој библиотечког фонда и библиотечких ресурса.

Набавну политику воде декан Факултета, продекан за научноистраживачки рад и издавачку делатност и остали наставници и сарадници у сарадњи са библиотекарима.

Просторије намењене за смештај библиотечког фонда, издавање књига и читаоница (са 50 седишта), повезане су и смештене у приземљу Факултета на простору од око 200 m². На тај начин библиотека студентима, наставном и ненаставном особљу пружа адекватне услове за рад. Студенти се систематски упознају са начином рада библиотеке и обучавају за претраживање базе COBISS.SR (у којој је више од 180 библиотека Србије). Библиотечки фонд и простор доступни су корисницима 12 часова радним данима, као и суботом и недељом. Корисници добијају од библиотекара и стручну помоћ у проналажењу свих потребних информација и издања.

Поред прикупљања, чувања и давања на коришћење библиотечко-информационе грађе, библиотека се бави културно-образовним делатностима, као што су: изложбе књига, обележавање значајних јубилеја, организовање књижевних вечери, предавања, радионица и промоције сопствених издања.

Број лица ангажованих у раду Библиотеке као и њихова стручна спрема, дефинисани су *Правилником о систематизацији радних места* и *Правилником о раду библиотеке*, а усклађени су са националним стандардима.

На пословима и радним задацима библиотекара раде три дипломирана библиотекара (висока стручна спрема, положен стручни испит из области библиотекарства, обученост за рад у систему COBISS, претраживање база Kobson и Ebsco). Особље је компетентно за послове које обавља и показује мотивисаност за рад и спремност за стручно усавршавање.

Квалитет уџбеника и других учила процењује се у складу са стандардима, на начин и по поступку утврђеним *Правилником о уџбеницима*. Поред тога, периодичним анкетама студената обезбеђују се сазнања о мишљењу студената и њиховим искуствима везаним за доступност уџбеника и литературе која представљају основу за утврђивање мера за унапређење квалитета.

На редовним студентским евалуацијама рада Факултета опремљеност библиотеке и рад библиотекара по правилу бивају оцењени највишим оценама.

Табела 3. Резултати анкете, школска година 2018/2019, мастер академске студије

р.б.	Став	потпуно нетачно	углавном нетачно	делимично тачно	углавном тачно	потпуно тачно	не могу да проценим	N	M	SD
1.	Библиотека је задовољавајуће снабдевена литературом и материјалима који су неопходни за реализацију предиспитних и испитних обавеза.	5	8	40	119	315	30	487	4.50	0.64
2.	Радно време библиотеке одговара потребама студената.	4	3	37	110	326	37	480	4.56	0.54
3.	Библиотекари су љубазни у комуникацији са студентима.	6	4	22	81	373	31	486	4.67	0.51
4.	Време рада читаонице одговара потребама студената.	4	3	24	108	325	53	464	4.61	0.48
23.	Читаоница је опремљена у складу са потребама студената.	6	3	22	119	329	38	479	4.59	0.52

9.3. Информатички ресурси

Организација, статус и рад Службе информационих технологија Факултета уређени су *Статутом Факултета, Правилником о организацији и систематизацији радних места и Стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета.*

Служба је задужена да обезбеди квалитетно функционисање локалне рачунарске мреже, која је део академске мреже Србије, као и целокупне електронске опреме која се користи у наставним, научним и стручним активностима Факултета.

У Служби информационих технологија запослена су два администратора мреже. Служба је опремљена савременим уређајима и брине о функционисању рачунарске и електронске опреме на Факултету. Комплетна листа рачунарске и компјутерске опреме дата је у табели 9.2.

Поред амфитеатра и 15 учионица, који су опремљени компјутерима и видео-пројекторима, у надлежности службе је и *Центар за учење* који је опремљен са 23 рачунара и у коме је студентима обезбеђен стални приступ интернету. Просторије центра за учење смештене су у одговарајућем делу зграде и на простору довољне површине, тако да су корисницима омогућени оптимални услови за рад. Компетентност и мотивисаност особља за подршку у центру за учење континуирано се прати; особљу се омогућује стручно усавшавање и напредовање. *Центар за учење* доступан је свим студентима, наставном и ненаставном особљу Факултета 12 сати дневно.

Служба информационих технологија задужена је за: 1) администрирање локалне мреже, администрирање, ажурирање и дизајн интернет презентације Факултета; 2) текуће одржавање софтверских и хардверских ресурса; 3) праћење развоја информационих и комуникационих технологија, закона и стандарда; 4) дефинисање поступка за припрему, контролу, одобравање и објављивање података на веб-страницама Факултета; 5) развој нових сервиса (администрација, испитне активности, развој и имплементација наставничких и студентских форума и друго); 6) унапређење постојећих софтверских и хардверских решења; 7) вођење адекватне политике набавке нове рачунарске и комуникационе опреме, као и лиценцираних софтверских пакета за потребе наставе и научноистраживачког рада.

Запослени у Служби информационих технологија пружају помоћ наставницима, сарадницима и студентима у налажењу научних и стручних информација о рачунарском хардверу и софтверу и у решавању проблема са заштитом од неовлашћеног приступа подацима и софтверским ресурсима.

Служба информационих технологија примењује у свом раду савремена светска и домаћа решења, стандарде и правила за коришћење информационих и комуникационих технологија. Факултет финансијским планом годишње утврђује висину средстава намењених развоју службе и унапређењу локалне мреже.

Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета утврђено је да се квалитет рада Службе информационих технологија остварује редовном контролом рада, побољшањем квалитета хардверских и софтверских ресурса, редовним праћењем развоја информационих и комуникационих технологија, иновирањем пословања и имплементацијом нових информационих и комуникационих технологија. Праћење квалитета рада Службе информационих технологија укључује, осим анализа извештаја саме службе и њених корисника, периодично анкетање студената путем анонимне анкете, која чини део студентске евалуације рада Факултета. У студентским анкетама, једна група питања односи се на рад Службе информационих технологија, квалитет рада локалне мреже и расположивост и доступност њених сервиса, као и професионалност и коректност особља службе.

Табела 4. Резултати анкете, школска година 2018/2019, мастер академске студије

<i>p.б.</i>	<i>Став</i>	<i>потпуно нетачно</i>	<i>углавном нетачно</i>	<i>делимично тачно</i>	<i>углавном тачно</i>	<i>потпуно тачно</i>	<i>не могу да процијем</i>	<i>N</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
8.	Задовољан/а сам системом електронског пријављивања испита.	3	1	9	17	40	6	70	4.29	1.08
9.	Време рада Центра за учење одговара потребама студената.	1	1	2	12	47	13	63	4.63	0.59
10.	Информације на сајту Факултета се довољно брзо ажурирају.	3	3	2	19	44	5	71	4.38	1.07
11.	На сајту Факултета се налазе све важне информације.	2	3	3	22	42	4	72	4.38	0.91
12.	Информације на сајту Факултета су довољно прегледне.	4	6	7	19	36	4	72	4.07	1.45
20.	Кабинет за информатику је задовољавајуће опремљен за наставу.	2	1	0	17	48	8	68	4.59	0.69
21.	Учионице на Факултету поседују довољно рачунара и друге опреме потребне за остваривање наставе.	3	0	2	16	49	6	70	4.54	0.83
22.	Техничка опрема на Факултету (рачунари, пројектори и сл.) је задовољавајуће одржавана.	2	0	5	16	45	8	68	4.50	0.76

Резултати претходне анализе указују да Факултет у великој мери задовољава Стандард 9. Факултет има низ правилника и општих аката који чине институционални оквир за праћење, евалуацију и унапређење квалитета литературе и уџбеника. Поред овога, евидентно је да набавком и/или објављивањем уџбеничке и друге литературе Факултет обезбеђује студентима наставни материјал предвиђен силабусима предмета на свим студијским програмима у довољној количини и на време. Факултет обезбеђује и остала наставна средства, која се углавном користе на пракси, а која студенти дуже од администратора мреже или предметних наставника.

Факултет у великој мери задовољава стандард 9 и када је у питању квалитет информатичких ресурса. Студентима су на располагању две учионице са 23 рачунара, више учионица са 5 до 10 рачунара (учионица за језике, учионица за математику), као и интерна радио-станица за припрему материјала за истраживачки рад. Студентима је од 8 до 20 часова на располагању центар за учење који има 23 рачунара и електронску таблу. *Центар за учење* је у непосредној близини библиотеке, што студентима олакшава рад. Неколико рачунара распоређено је по холовима Факултета, а сви рачунари су умрежени и имају 24-часовну интернет конекцију. Студентима је на располагању 15 лаптоп рачунара и 15 пројектора за часове и активности које држе на пракси. За припрему материјала за праксу студенти користе штампаче (колор и црно-беле), графоскопе, расположиве копир апарате, апарате за репордуковање музике и осталу опрему у кабинетима за одговарајуће методике.

9.4. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Стручан библиотечки кадар који студентима и запосленима пружа одговарајуће библиотечке услуге и који континуирано унапређују своје знање	Недостатак простора за квалитетно смештање библиотечког фонда ++ Ограничена средства која стоје на

+++ Добра структура библиотечког фонда +++ Солидна покривеност предмета уџбеничким материјалом +++ Усвојена акта везана за квалитет уџбеника и рада библиотеке +++ Реновирана читаоница отворена за кориснике сваког дана од 8 до 20 часова +++ Развијена међубиблиотечка сарадња +++ Доступност информатичких ресурса којима се обезбеђује комуникација са међународном и домаћом литературом +++ Обезбеђени потребни информатички ресурси +++	располагању Факултету за потребе набавке нових књига++ Ограничена средства која стоје на располагању Факултету за потребе набавке нове информатичке опреме++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Могуће је даље развијати библиотечке и информатичке ресурсе на начин који је дао добре резултате у протеклом периоду +++	У условима смањеног прилива средстава мере штедње ће нужно утицати на могућности набавке нових књига ++

9.5. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9

- Перманентно радити на побољшању квалитета библиотечких и информатичких ресурса (набавка уџбеника, приручника, научне и стручне литературе, софтвера и рачунара).

Показатељи и прилози за стандард 9:

[Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#)

[Табела 9.2. Попис информатичких ресурса](#)

[Прилог 9.1. Општи акт о уџбеницима](#)

[Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи \(са редним бројевима\)](#)

[Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија \(заједно\) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи](#)

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Органе Факултета чине: орган управљања, орган пословођења и стручни органи. Органи управљања и органи пословођења, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању високошколском установом су утврђени Статутом и правилницима високошколске установе, у складу са законом. Орган управљања чини Савет Факултета, а орган пословођења Декан факултета. Надлежности Савета и послови које обавља дефинисани су *Статутом Факултета*, а начин рада Савета, начин доношења одлука и обављања послова регулисан је *Пословником о раду Савета Факултета*.

Савет решава питања која су од битног значаја за живот, рад и даљи развој Факултета, а која произлазе из *Закона о високом образовању* и *Статута Факултета*. Разматра извештај о раду Факултета за протеклу школску годину и доноси годишњи програм рада за текућу школску годину; усклађује постојеће и доноси нове опште акте из своје надлежности у складу са Законом о високом образовању и Статутом Факултета; разматра извештај о пословању и завршни рачун за претходну годину; доноси финансијски план Факултета; одлучује о висини школарине за текућу школску годину; утврђује стратегију обезбеђења квалитета на предлог декана; јача сарадњу са локалном самоуправом и др.

Орган пословођења Факултетом је *декан*. Услови за избор декана утврђени су Законом, а начин и поступак избора и његове надлежности Статутом Факултета, у складу са законом. Декан представља и заступа Факултет и руководи његовим радом. Руковођење обухвата планирање, организовање, вођење, праћење, евалуацију, унапређивање и контролу рада Факултета. Послови руковођења обављају се у границама овлашћења, законито и благовремено. Декан је одговоран за законитост рада Факултета, функционисање система управљања квалитетом, спровођење утврђених стандарда квалитета у свим областима рада. Декану у раду помажу продекани чије су надлежности утврђене Статутом Факултета. Ради разматрања питања из делокруга рада Факултета и заузимања ставова о њима, декан Факултета образује Колегијум. Састав Колегијума утврђен је Статутом Факултета. Декан, продекани и лица са извршном одговорношћу своју опредељеност за успостављање и примену и стално унапређивање система управљања квалитетом испољавају кроз јасно утврђену политику развоја, утврђивање мерљивих циљева и индикатора њиховог остваривања, стално периодично испитивање система обезбеђења квалитета ради повећања ефикасности и ефикасности. Факултет има три продекана: 1) продекана за наставу и студентска питања, 2) продекана за научноистраживачки рад и издавачку делатност и 3) продекана за финансије.

Структура, организационе јединице, делокруг рада, њихова координација и контрола су утврђени општим актом високошколске установе, у складу са Законом. Факултет има: орган управљања (Савет Факултета), орган пословођења (декан Факултета), стручне органе (Наставно-научно веће, катедре и Студентски парламент – орган студената Факултета преко кога студенти остварују своја права и штите своје интересе на Факултету).

Ненаставну јединицу – Секретаријат чине: Служба за опште и правне послове, Служба за студентска и наставна питања, Библиотека, Служба за финансијска и материјална питања, Служба информативних технологија и Служба за техничке послове. Факултет има и малопродајно место намењено продаји публикација чији је издавач Факултет, као и публикација других издавача, које су у функцији остваривања образовне, научне и стручне делатности. Организација и рад ненаставне јединице ближе се уређује општим актом о систематизацији послова.

Квалитет управљања и квалитет ненаставне подршке обезбеђују се: систематским праћењем, контролом и извештавањем о њиховом раду; предузимањем подстицајних и корективних мера према запосленима; оцењивањем квалитета рада органа и служби Факултета и унапређивањем професионалних компетенција запослених ван наставе.

Факултет систематски прати и придржава се општих аката којима су регулисане основне надлежности, поступак и начин рада органа пословођења, органа управљања, студентског парламента и стручних служби. Доступна је структура организационих јединица високошколске установе, као и делатност стручних служби кроз које се остварује ненаставна подршка. Спроводи се редовне периодичне евалуације процене квалитета рада органа управљања и рада стручних служби и по потреби доноси предлог мера за унапређење квалитета њиховог рада.

Важан инструмент праћења квалитета у области овог стандарда је и перцепција студената о квалитету управљања и ненаставне подршке. Факултет редовно, сваке године, обавља студентску евалуацију рада факултета. Укупни резултати и анализа евалуације квалитета рада органа управљања и рада стручних служби дата је у Прилогу 10.2, чији је најважнији део приказ у табели:

Табела 5. Резултати анкете, школска година 2018/2019, мастер академске студије

<i>р.б.</i>	<i>Став</i>	<i>потпуно нетачно</i>	<i>углавном нетачно</i>	<i>делимично тачно</i>	<i>углавном тачно</i>	<i>потпуно тачно</i>	<i>не могу да проценим</i>	<i>N</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
1.	Библиотека је задовољавајуће снабдевена литературом и материјалима који су неопходни за реализацију предиспитних и испитних обавеза.	2	0	4	15	49	6	70	4.56	0.71
2.	Радно време библиотеке одговара потребама студената.	2	0	3	14	47	10	66	4.58	0.71
3.	Библиотекари су љубазни у комуникацији са студентима.	2	0	1	8	56	9	67	4.73	0.59
4.	Време рада читаонице одговара потребама студената.	2	0	2	11	50	11	65	4.65	0.67
5.	Задовољан/а сам радом студентске службе у погледу прибављања информација које су ми потребне.	4	4	9	18	37	4	72	4.11	1.37
6.	Задовољан/а сам радом студентске службе у погледу издавања уверења, потврда и других докумената.	3	3	9	19	36	6	70	4.17	1.19
7.	Запослени у студентској служби су љубазни у комуникацији са студентима.	8	7	11	13	33	4	72	3.78	1.98
8.	Задовољан/а сам системом електронског пријављивања испита.	3	1	9	17	40	6	70	4.29	1.08
9.	Време рада Центра за учење одговара потребама студената.	1	1	2	12	47	13	63	4.63	0.59
10.	Информације на сајту Факултета се довољно брзо ажурирају.	3	3	2	19	44	5	71	4.38	1.07
11.	На сајту Факултета се налазе све важне информације.	2	3	3	22	42	4	72	4.38	0.91
12.	Информације на сајту Факултета су довољно прегледне.	4	6	7	19	36	4	72	4.07	1.45
13.	Рад скриптарнице одговара потребама студената.	3	3	13	16	31	10	66	4.05	1.27
14.	Продекан за наставу и студентска питања остварује задовољавајућу сарадњу са студентима.	3	2	1	21	38	11	65	4.37	1.02
15.	Студентима је омогућено учешће на научним и стручним скуповима на Факултету.	4	1	2	22	38	9	67	4.33	1.10
16.	Студентски парламент задовољајуће ради на остваривању права и заштити интереса студената.	4	1	6	15	39	11	65	4.29	1.24
17.	Студент продекан задовољавајуће заступа ставове и предлоге студената.	4	0	7	14	39	12	64	4.31	1.20

18.	Факултет је задовољавајуће снабдевен инструментима и другим средствима за наставу музичке културе.	2	2	5	19	38	10	66	4.35	0.94
19.	Факултет је задовољавајуће снабдевен материјалима и средствима за наставу ликовне културе.	3	2	2	20	37	12	64	4.34	1.05
20.	Кабинет за информатику је задовољавајуће опремљен за наставу.	2	1	0	17	48	8	68	4.59	0.69
21.	Учионице на Факултету поседују довољно рачунара и друге опреме потребне за остваривање наставе.	3	0	2	16	49	6	70	4.54	0.83
22.	Техничка опрема на Факултету (рачунари, пројектори и сл.) је задовољавајуће одржавана.	2	0	5	16	45	8	68	4.50	0.76
23.	Читаоница је опремљена у складу са потребама студената.	3	0	1	15	51	6	70	4.59	0.80
24.	Фискултурна сала је задовољавајуће опремљена.	2	1	4	20	40	9	67	4.42	0.82
25.	Хигијена фискултурне сале је задовољавајућа.	4	3	6	15	39	9	67	4.22	1.36
26.	Свлачионице су задовољавајуће опремљене.	5	1	3	17	41	9	67	4.31	1.31
27.	Хигијена ходника и учионица је задовољавајућа.	3	0	4	17	47	5	71	4.48	0.88
28.	Тоалети су задовољавајуће опремљени.	3	6	5	20	36	6	70	4.14	1.31
29.	Хигијена тоалета је задовољавајућа.	2	2	8	26	34	4	72	4.22	0.91
30.	Факултет има задовољавајућу понуду секција и других ваннаставних активности.	2	1	5	15	46	7	69	4.48	0.84
31.	Тим за психолошко-педагошку подршку ради у складу са потребама студената.	3	0	1	14	42	16	60	4.53	0.90
32.	Упознат/а сам са својим правима и обавезама у вези са студирањем.	4	0	3	15	49	5	71	4.48	1.02

Посебно је занимљива анализа резултата студентске оцене дате у две узастопне школске године (2017/18 и 2018/19) јер јасно показује да су мере предузете у претходном периоду показале видљиве резултате. Ова анализа дата је у прилогу 10.3.

Осим тога Факултет у одређеним временским интервалима, прописаним *Стратегијом обезбеђења квалитета* (једном у три године), врши *Евалуацију квалитета рада управљачког и ненаставног особља*. Последња таква анкета рађена 2019. године и дата је, заједно са анализом резултата, у прилогу 10.3.

Факултет је организовао обуку за рад запослених у Служби за студентска и наставна питања на електронском систему за онлајн пријављивање испита - ФИС (Факултетски информациони систем). Поменути систем омогућава лакше пријављивање испита, транспарентност у раду и бољу контролу плаћања такси и накнада. Обука је организована у сарадњи са Електротехничким факултетом у Београду чији су сарадници аутори поменутог софтвера.

Факултет обезбеђује запосленима радно окружење које је подстицајно за њихов рад. Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се општим актом високошколске установе и доступни су јавности. Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и јавности.

Високошколска установа обезбеђује довољан број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију.

Установа обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно образовање и усавршавање на професионалном плану.

10.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<p>Јасно дефинисане надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа +++</p> <p>Прецизиране организационе структуре, праћење и оцењивање квалитета управљања установом, рад стручних служби и ненаставног особља, оцењивање, услови за напредовање ненаставног особља ++</p> <p>Постоји транспарентност информација о раду стручних служби и органа управљања и могућности усавршавања и образовања ненаставног особља ++</p> <p>Усклађен број ненаставних радника и њихове врсте и степена образовања у складу са националним и међународним стандардима ++</p> <p>Организација Факултета примерена је карактеру и врсти делатности и усклађена је са потребама рада Факултета +++</p> <p>Квалитет управљања и квалитет ненаставне подршке обезбеђује се утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и стручних служби, те континуираним праћењем и провером њиховог рада +++</p> <p>Надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа су прецизно дефинисане +++</p> <p>Отвореност за промене и иницирање иновација ++</p>	<p>Недовољна заинтересованост студената за рад управљачког и ненаставног особља ++</p> <p>Недовољно прецизно дефинисани услови за напредовање ненаставног особља ++</p> <p>Поједине службе су претерано оптерећене, нарочито у периоду припреме и реализације уметничких, стручних и научних пројеката на Факултету, као и у време пријемних испита ++</p> <p>Због све већег обима текућих послова који се морају завршити у прописаном законском року, постоји недостатак времена за квалитетно стручно усавршавање у смислу одлазака на стручна саветовања и праћење различите стручне литературе која обогаћује и доприноси већој стручности запослених ++</p>
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<p>Едукација чланова органа управљања Факултетом о управљању маркетиншким ресурсима ++</p> <p>Могућности ширег сагледавања проблема са аспекта координације рада стручних служби и органа управљања ++</p> <p>Даље и перманентно образовање и усавршавање система управљања и управљачког и ненаставног особља</p>	<p>Непознавање карактеристика наставног процеса у целини од стране стручних служби које на неки начин утичу на његово планирање ++</p> <p>Парцијално решавање проблема који се појављују у организацији рада стручних служби +</p> <p>Неповољна економска ситуација у земљи и опадајући тренд уписаних студената,</p>

<p>Факултета ++</p> <p>У периодима повећаног обима посла (пријемни испити, припрема и реализација уметничких и научних пројеката...) укључити и ангажовати додатне стручне раднике у ненастави ++</p> <p>Доступност ЕУ фондова и пројеката за унапређење административних капацитета у високошколском образовању +++</p> <p>Дефинисање јасних и транспарентних санкција и спровођење истих за неизвршење дужности дефинисане надлежностима ++</p> <p>Стална доградња организационе структуре користећи добра и лоша искуства из праксе ++</p>	<p>односно потенцијални недостатак системске финансијске подршке која се може дугорочно планирати +</p> <p>Повећан обим послова услед проширивања активности и програма на Факултету +</p>
---	--

10.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10

- Доследна примена мера и препорука коју сваке године, на основу резултата студентске евалуације рада установе, доноси Комисија за обезбеђење квалитета.
- Неопходно је стално стручно усавршавање наставника, али и ненаставног особља у областима њиховог директног рада, информационо-комуникационих технологија, страних језика, вештина менаџмента и др.

Показатељи и прилози за стандард 10:

[Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)

[Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе](#)

[Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби](#)

[Прилог 10.3. Евалуација квалитета рада управљачког особља](#)

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу поседује инфраструктуру потребну за имплементацију циљева према стратешким плановима. Величина, доступност, квалитет простора и опреме одговарају стандардима који важе за високошколске установе. У складу са бројем студената, наставника, сарадника и ненаставног особља, Факултет располаже одговарајућим простором и опремом. У учионичком простору обезбеђена су места за све студенте. Факултет обезбеђује адекватност простора у урбанистичком, техничко-технолошком, хигијенском и наменском погледу. Објекти имају грађевинску и употребну дозволу и испуњавају здравствене и сигурносне стандарде. У Табели 11.1 је представљена укупна нето површина свих приказаних просторија у згради која износи 5746,37 m².

Реализација наставе обавља се у једној смени и Факултет обезбеђује 5,18 m²/по студенту, што је довољно за несметано обављање рада. У том смислу, обезбеђује се одвијање наставе и других облика рада у просторијама адекватног типа: амфитеатар, учионице, лабораторије, атељеи, спортска сала, позоришна сала, библиотека, читаоница, центар за учење. За потребе рада Студентске организације и Студентског парламента, Факултет обезбеђује одговарајући простор.

Настава у пољским учионицама одвија се уз коришћење покретне табле. Пољске учионице задовољавају стандарде рада на отвореном простору (полукружни распоред седења, заштићеност од директне сунчеве светлости, стабилне и квалитетне клупе, уређено зеленило у непосредној околини, а за наставу природних наука и њихових методика, обележени су називи и карактеристике биљних врста на видљивим таблама).

Број места у пољским учионицама не улази у квадратуру предвиђену стандардима (2 m² по студенту). Исто се односи и на спољне спортске терене на којима се, поред спортске сале, одвија настава Физичког васпитања и Методике наставе физичког васпитања.

Простор читаонице одговара броју студената, а простор Центра за учење омогућава неометан индивидуални рад, непрестану интернет везу, као и непосредну доступност библиотеке и читаонице.

Методичка настава и пракса одвијају се у основним школама-вежбаоницама, предшколским и домским установама.

О испуњености предвиђених стандарда стара се Декан са Колегијумом, као и свака катедра појединачно за услове рада на студијским предметима који јој припадају. Факултет непрестано усклађује своје просторне капацитете и опремљеност, како у погледу количине, квалитета, савремености и адекватности опреме, средстава и материјала, тако и према потребама наставног процеса и броју студената. Факултет континуирано прати ниво опремљености, структуру и начин примене опреме на сродним факултетима у развијеним европским земљама и настоји да своју опремљеност усагласи са европским стандардима.

Квалитетно извођење наставе на свим нивоима студија захтева адекватну опремљеност Факултета која подразумева:

- информационо-комуникациону опрему, технику и средства (рачунаре, штампаче, мултифункционални уређај за штампање, скенере, фотокопир машине, уређаје за репродукцију музике, паметне табле и фото опрему);
- интернет конекцију, приступ Кобсон мрежи, видео-конференцијску опрему, документ камере, интерактивне табле;
- опремљеност простора таблама, магнетним таблама, маркерима и осталом специфичном опремом;
- опремљеност атељеа сликама, бојама, штафелајима (пољским и стоним), графичком пресом;
- опрему методичко-дидактичког типа (музичке инструменте, сетове музичког

инструментарија, спортске реквизите, дидактичке моделе, лаптоп рачунаре, бим пројекторе, лабораторијску опрему за наставу у млађим разредима основне школе, микроскоп, стереомикроскоп, образовне софтвере итд).

У Табели 11.1 дат је податак о односу простора према укупном броју акредитованих студената на установи на свим студијским програмима и свим годинама студија. За укупно 1109 студената на три нивоа студија, применом формуле утврђене стандардима за акредитацију, као и додатним упутствима за примену стандарда, простор Факултета износи **5,18** m²/по студенту, чиме је стандард за акредитацију у потпуности испуњен.

За потребе наставе на располагању је укупно 12 учионица (501 место), 5 слушаоница (укупно 509 места), један амфитеатар (264 места), физкултурна сала, позориште – вежбаоница (290 места), четири лабораторије (171 место), библиотека са пријемном просторијом (4 места), читаоница (40 места), центар за учење (24 места) и скриптарница (2 места).

Наставно особље користи посебне кабинете за своје потребе. Факултет поседује укупно 22 кабинета и салу за седнице (укупно 175 места) што је у складу са бројем наставника и њиховим потребама.

За потребе административних јединица и Студентске службе, Факултет обезбеђује девет просторија (27 места) адекватно опремљених техничком опремом као и друге просторије намењене запосленима (портирницу, просторије помоћног особља, две радионице и две котларнице).

Факултет у свом саставу поседује више просторија које су опремљене савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу омогућују лакши и ефикаснији рад. *Центар за учење* опремљен је довољним бројем рачунара (више од 20), једним штампачем и једном интерактивном таблом. Информатички кабинет опремљен је са 20 рачунара, штампачем, видео камерама, лаптоп рачунарима, једним бим пројектором, платном за пројектовање и скенером. Језичка лабораторија поседује фотокопир апарат, ЦД плејер, више рачунара са слушалицама за наставу језика у мањим групама, више дигиталних диктафона, камеру, црно беле штампаче, колор штампач, два лаптоп рачунара, скенер, један графоскоп и један бим пројектор. Лабораторија за језике директно је повезана са учионицом за језике која је опремљена таблом, белом таблом, платном за пројектовање и простором за презентовање сликовног и дидактичког материјала. Учионице за математику и природне науке опремљене су на сличан начин. Све учионице опремљене су платном за пројектовање, персоналним рачунаром и бим пројектором. Поред наведених специјализованих просторија, Факултет поседује и видео-конференцијску салу капацитета 30 места која је опремљена најсавременијом опремом.

Услуге фотокопирања, преснимавања материјала у електронском облику и штампања, студенти користе у скриптарници Факултета и у Центру за учење. За потребе рада на рачунару и интернет претраживање студенти користе Центар за учење, као и рачунаре у холу зграде који су на располагању током целокупног радног времена Факултета. Две компјутерске лабораторије које су опремљене најсавременијим техничким уређајима, студентима обезбеђују самостални рад на рачунарима за истраживање, израду домаћих и семинарских радова и слично. Сви наставнички кабинети опремљени су потребном рачунарском опремом за штампање, скенирање, преснимавање материјала у електронском облику, док неколико кабинета поседују апарат за фотокопирање и умножавање материјала за потребе наставе.

Факултет обезбеђује редовно и квалитетно одржавање простора и опреме радом техничке службе и систем администратора. Осавремењивање опреме врши се набавком из сопствених средстава Факултета, учешћем на финансираним научним и развојним пројектима, донацијама и слично.

Сваке године на почетку јесењег семестра запослени изражавају потребу за потрошним материјалом, што улази у годишњи план набавке, чиме се регулише рационално трошење канцеларијског и потрошног материјала. Овај буџет укључује и потребе научноистраживачког рада, као и потребе стручног и научног усавршавања наставника. Набавка опреме и адаптација и проширење простора подразумевају адекватну законску процедуру.

За извођење студијских програма Факултет је обезбедио сопствене наставно-научне и стручне базе. Ради квалитетног извођења наставе на студијским програмима Факултет је потписао уговоре о

сарадњи и тиме обезбедио извођење стручне праксе и дела наставног процеса у 12 одговарајућих васпитно-образовних и високошколских установа. Листа установа са којима Факултет има потписане уговоре о пословној сарадњи дата је у Табели 11.3.

11.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<p>Факултет испуњава стандарде за акредитацију у погледу потребног простора за рад, како у погледу обима, тако и по квалитету, структури и опремљености простора +++</p> <p>Обезбеђени су довољни просторни капацитети за укупан број студената. ++</p> <p>Обезбеђена је адекватна опрема у складу са потребама реализације студијских програма и научноистраживачких пројеката +++</p> <p>Компјутерске лабораторије доступне су студентима читавог дана +++</p> <p>Техничка опремљеност простора за наставу и за научни рад, као и за рад ненаставних служби, представља значајну снагу Факултета +++</p> <p>Факултет финансијским планом редовно предвиђа знатна средства за обнављање и иновирање информатичке и техничке опреме ++</p>	<p>Није решен проблем недовољног простора у читаоници библиотеке и магацинског простора за библиотечки фонд ++ +</p> <p>Брзо застаревање софтверских садржаја и ИКТ опреме +</p>
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<p>Постоји стратешко опредељење Факултета за развијање техничке и информатичке опремљености па је стога могуће континуирано унапређивати квалитет у овој области +++</p>	<p>Будући да квалитет финансирања не зависи искључиво од Факултета, може се десити да финансирање у наредном периоду не буде на адекватном нивоу, што може негативно утицати на планове о унапређењу квалитета простора и опремљености ++</p>

11.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11

- Наставити са праксом да сваке године, на почетку јесењег семестра, Декан са Колегијумом разматра адекватност простора, како по површини у односу на број студената, тако и по квалитету. Анализа адекватности простора врши се у односу на критеријуме Комисије за акредитацију и проверу квалитета. Предмет ове анализе јести и стање опреме, средстава и материјала. У обзир се посебно узимати закључке катедри, изнете у Годишњем извештају о раду и Програму рада. Декан са Колегијумом сачињава план адаптације, односно проширења простора и набавке опреме, средстава и материјала и овај документ се директно укључује у Годишњи финансијски план.

- Наставити са праксом да студенти оцењују квалитет простора и опреме путем анкете. Резултати студентске евалуације узети у обзир приликом израде Плана набавке и адаптације. Потребно је да план размотри Наставно-научно веће и поднесе га Савету Факултета који доноси коначну одлуку о усвајању плана.
- Развити систем комуникације преко имејл листа/група (вебмејл свих наставника и сарадника), чиме се обезбеђује правовремено и ефикасно комуницирање.
- Осавремењивање опреме извршити набавком из сопствених средстава Факултета, учешћем на финансираним научним и развојним пројектима, донацијама и сл.

Показатељи и прилози за стандард 11:

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетање студената о квалитету високошколске установе.

Улога студента у процесу обезбеђења квалитета на Факултету педагошких наука Универзитета у Крагујевцу остварује се кроз рад студентских организација и комисија. На Факултету постоје и делују две организације студената – *Студентски парламент* и *Студентска организација* кроз које студенти остварују своја права и интересе, укључују се у различите ваннаставне активности и побољшавају квалитет живљења и студирања. Факултет у складу са могућностима и потребама подржава активности студентских организација, а у складу са *Законом* и *Статутом Факултета*, омогућава и подстиче институционално укључивање студената у рад Факултета у свим значајним областима, преко *студента продекана* и представника Студентског парламента у органима Факултета.

Додатно, представници студената су чланови радних група за унапређење квалитета праксе и квалитета студијских програма. Студенте који учествују у раду Савета и комисија делегира студентски парламент.

Студентски парламент одржава редовне седнице на којима расправља о студентским питањима, делегира представнике студената у телима и органима Факултета и Универзитета, бира студента продекана и стара се о заштити права студената. Кроз комисије на Факултету студенти дају допринос побољшању квалитета наставе, студијских програма, ваннаставних активности и студентског живота.

Студентски парламент у протеклом периоду активно је учествовао у раду Факултета преко својих представника у телима и комисијама Факултета. Приликом избора наставника редовно се прибавља мишљење студената о њиховом педагошком раду. Представници студената чине 20% састава Наставно-научног већа Факултета, а у Савету факултета их има троје (Прилог 13.). На овај начин студенти су непосредно укључени у одлучивање о релевантним питањима. Представници Студентског парламента Факултета учествују и у раду *Студентског парламента Универзитета у Крагујевцу* (3 студента Факултета, од којих је један потпредседник Студентског парламента Универзитета и члан Сената Универзитета). Осим тога, један члан *Студентског парламента* Факултета је представник у СКУОНУС-у (*Студентска конференција универзитета Србије*) и обавља функцију потпредседника СКУОНУС-а задуженог за спорт.

У складу са *Законом* и *Статутом Факултета*, представници студената чланови су *Комисије за обезбеђење квалитета* (2 члана) и учествују у активностима за праћење и процењивање квалитета у различитим областима, као и у процесу периодичног самовредновања Факултета. Као чланови ова три тела – *Савета*, *Наставно-научног већа* и *Комисије за обезбеђење квалитета* – студенти имају могућност да учествују у свим сегментима система за управљање квалитетом, од формулисања *Стратегије за обезбеђење квалитета*, преко обраде и анализе података у различитим областима обезбеђења квалитета, до формулисања акционих планова и корективних мера и праћења њиховог спровођења.

Студенти су директно укључени у процес праћења и унапређења квалитета кроз ангажовање у раду Комисије за организовање и спровођење поступка студентске евалуације, чији је циљ укључивање ставова и мишљења студената у процес обезбеђења квалитета. Анкете се реализују у складу са правилником Факултета.

Студентска организација Факултета одржава редовне седнице на којима расправља о студентским питањима, стара се о заштити права студената и организује културно-спортске ваннаставне активности кроз спортске и културне радне групе.

Студентски парламент може самостално да организује и спроведе сопствену евалуацију студијских програма и достави своје мишљење и предлоге Комисији и Наставно-научном већу

Факултета најкасније до краја текућег семестра.

Организацију чини 30 представника студената који се бирају од стране свих студената.

Активности и поступци за унапређивање квалитета биће усмерене на интензивније укључивање представника студената у све фазе провере квалитета, од планирања, анкетирања до обраде података и сачињавања извештаја, кроз обезбеђивање довољног броја представника студената у рад комисија и поткомисија за обезбеђење квалитета. Ставови и мишљења студената о свим областима које се прате у процесу унапређивања квалитета биће укључени у формулисање корективних мера, а студенти ће бити укључени и у праћење имплементације корективних мера и поступака.

13.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Учешћем студената у самовредновању и провери квалитета добија се боља слика квалитета наставе ++	Студенти нису у довољној мери укључени у праћење спровођења корективних мера и процењивање њихових непосредних ефеката +++
Активно учешће студената у органима и стручним телима Факултета и у раду органа за обезбеђење квалитета обезбеђује објективност оцењивања рада +++	Необјективно попуњавање анкета и незаинтересованост одређеног дела студената +++
Могућност исказивања ставова сваког студента у циљу унапређења квалитета наставе и живота на факултету, преко студентске евалуације ++	Незаинтересованост за учешће у телима за обезбеђење квалитета ++
Студенти су равноправни партнери у комуникацији о самовредновању ++	Честа усмереност студената на личне интересе ++
	Слаба мотивисаност студената за укључивање у процесе који они сматрају формалношћу и не препознају као кључне за увођење промена ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Веће укључивање студената у рад тела за обезбеђење квалитета +++	Некритичко мишљење студената у процесу евалуације +++
Уважавање мишљења студената о акредитовању нових студијских програма ++	Запостављање општег интереса у односу на лични ++
Утицај студената на креирање критеријума за евалуацију наставног процеса и студирања ++	Снижавање критеријума у оцењивању студената као последица студентске евалуације ++

13.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13

- Упознавање студената са значајем њиховог учешћа у обезбеђењу квалитета;
- Оспособљавање студената да критички и објективно дају процену квалитета;
- Брижљива анализа добијених резултата и праћење резултата корективних мера.

Показатељи и прилози за стандард 13:

[Прилог 13.1 Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета](#)

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу обезбеђује спровођење поступака за оцењивање квалитета рада на основу утврђених стандарда. Факултет предузима све активности које су потребне да би се обезбедило квалитетно и објективно праћење и провере квалитета наставе, процеса студирања, спровођења и поштовања закона и прописа, као и професионалног ангажовања запослених. Факултет помаже наставницима, сарадницима, свим запосленима, а нарочито студентима, да унапреде своје компетенције и подигну ниво квалитета целокупног живота и рада на Факултету.

Периодична провера, систематско праћење, као и унапређење квалитета, представљају главне и приоритетне задатке које Факултет обавља у оквиру развоја квалитета. Ови процеси су праћени низом активности, које се тичу унапређења квалитета у оквиру унутрашње и спољашње провере квалитета координисаним од стране руководства факултета и *Комисије за обезбеђење квалитета*.

Комисија за обезбеђење квалитета уз помоћ и координацију руководства факултета, као и других стручних органа, одређује и примењује мере и поступке осигурања квалитета у складу са документима усвојеним од стране Наставно-научног већа, који су доступни јавности. *Комисија* такође надгледа и контролише ефикасност периодичног самовредновања у складу са *Законом о високом образовању* и осигурава јавност и доступност добијених података. *Комисија* континуирано и перманентно ради на развоју организационе културе квалитета, што подразумева не само периодичне провере квалитета наставног процеса, већ и успостављање својеврсне корелације између образовних и истраживачких активности. У складу са интернационалним стандардима, *Комисија за обезбеђење квалитета* у сарадњи са другим службама прати и анализира резултате научноистраживачког рада наставника и сарадника Факултета и издавачку делатност.

Континуирано се прати успех студената на појединачним испитима и у целини и на основу закључака у анализи добијених резултата предлажу се и предузимају мере за побољшање пролазности на испитима и успеха студената. На састанцима *Комисије за обезбеђење квалитета* анализира се претходни рад, указује на добре стране, као и недостатке у раду и доноси предлози мера са задацима за кориговање недостатака или реализацију неостварених задатака из претходног периода. *Комисија* има одличну сарадњу са свим органима Факултета, наставницима, сарадницима и студентима.

Периодичне провере квалитета наставног процеса обавља *Комисија за обезбеђење квалитета* у складу са *Стратегијом обезбеђења квалитета*, *Акционим планом за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета* и *Годишњим програмима рада* *Комисије*. Овим документима су уређени начини и поступци управљања квалитетом у свим областима, као и динамика обављања неопходних послова.

Комисија за обезбеђење квалитета води рачуна и о следећим елементима наставног процеса: обезбеђује интегрални систем квалитета наставе, континуирано прати и процењује све аспекте квалитета наставе (планове и програме, распореде извођења наставе, начин и квалитет извођења наставе, квалитет извршилаца наставе – наставника и сарадника)

Систематско праћење и вредновање квалитета наставног процеса се врши кроз вредновање квалитета наставе (од стране студената, наставника и сарадника) и рада наставника и сарадника од стране студената путем периодичних анализа и разговора са наставницима и сарадницима. У циљу директне провере регуларности извођења наставе врши се и преглед педагошке документације и наставних база. Факултет стоји на располагању својим наставницима и сарадницима и спреман је да им помогне у циљу побољшања квалитета наставног процеса и организације наставних и ваннаставних активности.

Субјекти обезбеђења квалитета су руководећи органи, стручни органи и сви запослени и студенти Факултета. Факултет самовреднује свој рад најмање једном у три године. У самовредновању се разматра и оцена студената о квалитету наставног процеса.

Комисија за обезбеђење квалитета у новом сазиву образована је одлуком Наставно-научног већа Факултета 26.10.2017.

У оквиру свеобухватног и систематског праћења и периодичне провере квалитета Факултет предузима следеће:

- обавља процес самовредновања наставних програма и рада наставника путем анкетирања студената и наставника;
- периодично обавља проверу квалитета рада и функционисања служби Факултета путем анкетирања студената и анализе документације;
- прати ефикасност реализације и поштовања наставних програма кроз анализу педагошке документације. Обавеза сваког наставника и сарадника је да води евиденцију о одржаним часовима, присутности студената и реализованим активностима;
- обезбеђује потребну инфраструктуру и услове за систематско прикупљање и обраду података неопходних за проверу квалитета. У поступку обраде података и анализе резултата Факултет укључује и особље Факултета (стручњаке из области информатике и статистичке обраде података);
- прикупља податке о објављеним научним радовима наставника и сарадника;
- сарађује са другим високошколским институцијама, институтима, школама, установама, државним институцијама и привредним субјектима у циљу унапређивања сарадње и побољшања квалитета рада;
- предузима периодичне провере стања материјално-техничких средстава за извођење наставе. Факултет је до сада обезбедио сва потребна средства и најсавременију наставну технику и помагала;
- сарађује са бројним иностраним универзитетима и организацијама. Учествује на пројектима и сарађује са иностраним партнерима. Овом сарадњом обезбеђује се стална размена искустава и информација које се затим користе за анализу стања и унапређивање даље праксе;
- редовно информисе запослене, студенте и јавност о резултатима самовредновања и провере квалитета;
- у потпуности поштује принципе и правила установљена болоњским процесом и константно ствара услове за квалитетно и успешно студирање које одговара потребама друштва у XXI веку.

Факултет је обезбедио све елементе који чине систем обезбеђења квалитета. Савет Факултета је донео *Стратегију обезбеђења квалитета* која садржи мисију и визију развоја Факултета, одређење Факултета за унапређење квалитета, мере за обезбеђење и субјекте и области обезбеђења квалитета. Наставно-научно веће донело је следеће документе: *Стандарди и поступци обезбеђења квалитета* и *Правилник о унутрашњој провери квалитета* који служи као правни оквир за поступак контроле квалитета.

Унутрашњу проверу квалитета путем процеса самовредновања Факултет је радио током школске 2019/2020. године и сачинио *Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета* који је доступан на веб-сајту Факултета по његовом усвајању.

14.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<p>Разрађен систем и процедуре за проверу квалитета и самовредновање +++</p> <p>Разрађена методологија поступака унутрашње провере квалитета који се спроводе континуирано +++</p> <p>Мотивисаност свих субјеката за сарадњу и заједничко деловање +++</p> <p>Добра повезаност са другим институцијама у земљи и иностранству +++</p> <p>Подршка и учешће студената у свим активностима факултета као и висока оцена од стране студената у оквиру самовредновања. +++</p>	<p>Недостатак материјалних средстава за развој ефикаснијег система контроле квалитета +++</p> <p>Недовољна повезаност и сарадња са студентима који су завршили студије а могу активно да допринесу контроли и развоју квалитета +</p> <p>Недовољна искоришћеност људских ресурса на факултету +</p> <p>Недовољна укљученост појединих наставника у процес провере квалитета. ++</p> <p>Није успостављен систем анкетирања и прикупљања података ++</p>
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<p>Даље стручно усавршавање запослених на факултету +++</p> <p>Повезивање са студентима који су завршили студије +++</p> <p>Проширивање делатности факултета. (нови наставни програми, смерови, истраживачке и друге јединице, итд.) +++</p> <p>Унапређење начина провере квалитета кроз развијање вештина сарадње и кооперације између свих субјеката ++</p> <p>Стварање централне базе података са подацима о самовредновању и провери квалитета +++</p>	<p>Ризик од пада мотивације свих учесника процеса и за даљи развој квалитета ++</p> <p>Могућност осипања студената и пада интересовања за упис на постојећим програмима +++</p> <p>Преоптерећеност наставника и сарадника који су ангажовани на пословима обезбеђења и унапређења квалитета +++</p>

14.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14

- Направити план ангажовања људских ресурса у процесу праћења и провере квалитета. Добро организованом и вођеном кадровском политиком обезбедити ефикасно и квалитетно искоришћавање људских ресурса Факултета;
- Направити план сарадње са студентима који су завршили студирање и који могу бити укључени у програм праћења, провере и унапређења квалитета студија у будућности;

- Израдити план сарадње са локалном средином и другим институцијама на плану размене искустава и међусобној помоћи у оквиру праћења и провере квалитета. Организовати посете, дискусије и заједничке активности на ову тему;
- Осмислити програм мотивисања запослених и студената за активно учествовање у систематском праћењу и провери квалитета.
- Мерама штедње и рационалним коришћењем расположивих материјалних и техничких средстава обезбедити трајно и ефикасно функционисање система за праћење и проверу квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 14:

[Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе](#)